

අනුගමය

කලාප අංක : 73

ශ්. ධු. ව. 2557 ක්ව වජ් මස කලාපය, රා. ව. 2013 ක් වූ ඔක්තෝම්බර් මස 18 වන දින

මහලේ ශ්‍රී සෑර්ශි වදනායතන පර්වේකාධිපති දෙවනුවර, කපුගම ශ්‍රී සුධම්මාරාමාධිපති
 ශාස්ත්‍රපති කුමාරතුංග කපුගම සුගතසාර ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ විසිනි.

නමෝ ත්‍යාග්‍ය නාගවනෝ පූජනනෝ සමමා සමබ්‍රුද්ධාය්‍ය !!!

සල්ලේඛ ප්‍රතිපදාව හඳුනාගෙන නිවහිනි සැකසෙමු.

(මෙය බුදු දහමේ සල්ලේඛ සූත්‍රය පැහැදිලි කරයි)

ගරු ස්වාමීන් වහන්ස, පින්වත්නි,

අද වජ් පුර පසළොස්වක පොහොය දිනයයි. මේ වර්ෂයේ පෙර වස් විසූ හික්මුන් වහන්සේලා වස්කාලය අවසන්කොට මහා පචාරණයෙන් වස් පචාරණය වන්නේ අදට යෙදෙන පොහොය දිනයේය. වජ් පොහොය දිනයේ සිට ඉල්ලු පොහොය දක්වා කඩින පිංකම් සිදු කරයි. තව්තිසා දෙව්ලොවට වැඩමවා තම මාතෘ දිව්‍ය රාජයාට අභිධර්මය දේශනා කළ බුදුරජාණන් වහන්සේ දඹදිව සංකස්ස නුවරට වැඩම කළේද අද වැනි පොහොය දිනයකය. මෙවන් උතුම් පොහොය දිනයක මෙම සදහම් පණිවිඩයෙන් අපේක්ෂා කරන්නේ බුදුන්වහන්සේ දේශනා කළ සල්ලේඛ ප්‍රතිපදාව හඳුනාගෙන නිවන අවබෝධ කර ගැනීමට උත්සාහ දැරීමය.

සූත්‍ර පිටකයට අයත් මජ්ඣිම නිකායේ මූල පණ්ණාසකයේ 8 වන සූත්‍රය සල්ලේඛ සූත්‍රයයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජේතවනාරාමයේ වැඩවසන සමයක ආයුෂ්මත් මහාචුන්ද හිමියන්ගේ ප්‍රශ්නයකට පිළිතුරක් වශයෙන් මෙම සූත්‍රය දේශනා කොට ඇත.

එහිදී මහාචුන්ද හිමියන්ගේ ප්‍රශ්නය වූයේ පංච උපාදනසංඛ්‍යා පිළිබඳව ආත්මවාදීව දූෂ්ඨී ගොඩ නගා ගැනීම, ලෝකය ලෙසින් හැඳින්වෙන මේ පංච උපාදනසංඛ්‍යා පිළිබඳව ආත්මවාදීව දූෂ්ඨී ගොඩ නගා ගැනීම හා එම පංච උපාදනසංඛ්‍යා පිළිබඳව මමත්වයෙන් තොරව ක්‍රියාකිරීමේ ආදීනව කෙසේද කියාය.

මෙය තේරුම් කරදීම සඳහා බුදුන්වහන්සේ යොදාගෙන ඇත්තේ සල්ලේඛ ප්‍රතිපදාවයි. සල්ලේඛ යනු සිත තුළ පවත්නා කෙලෙස් කපා දැමීමයි. ලිඛිත යන පාලි වචනයෙහි තේරුම ලියයි යන්නය. නමුත් පෘතකින් කොළයක ලියන ලියවිල්ල සඳහා මේ වචනය එතරම්ම සුදුසු නැත. ඊට හේතුව එහිදී කොළය නොකැපෙන බැවිනි. මේ ලිඛිත යන වචනය ඉතාම සුදුසු වන්නේ පුස්තකයක පන්තිඳකින් ලියන ලියවිල්ලකටයි. එහිදී පන්තිදෙන් පුස්තකයක කැපීමක් සිදුවේ. ඒ අනුව සලකා බලන විට සල්ලේඛණය යනු සිතේ පවත්නා කෙලෙස් කපා දැමීමයි. එසේ කෙලෙස් කපා දැමීමෙන් නිවහිනි සැකසීමට පුලුවන.

මෙහිදී බුදුන් වහන්සේ මහා චුන්ද හිමියන්ට දේශනා කරන්නේ පළවන, දෙවන, තෙවන, සතරවන රූපාවචර ධ්‍යාන 4වත්, ආකාසානානඤ්චායතන විඤ්ඤානඤ්චායතන, ආකිඤ්චඤ්ඤායතන, නෙව සඤ්ඤා නාසාඤ්ඤායතන නම් වූ අරූපාවචර ධ්‍යාන 4වත් පන්වීම සල්ලේඛය නොවන බවයි. එම ධ්‍යාන වලදී එක්තරා ප්‍රමාණයකට කෙලෙස් කපා

දැමීමක් සිදුවන්න එය සම්පූර්ණයෙන්ම කෙළෙස් කපා දැමීමක් නොවේ. එම ධ්‍යාන වලින් සිතට සැපතක් ඇතිවේ. නමුත් එම සැපත සල්ලේඛ වශයෙන් දැක්විය නොහැකිය. ඒ නිසා සිත තුල පවත්නා සියලු කෙළෙස් කපා දමා සිත නිදහස් කර ගැනීමට උත්සාහ දැරිය යුතුයි. සල්ලේඛ ප්‍රතිපදාව යනු එයයි.

බුදුන් වහන්සේ මෙම සූත්‍රයේදී මහාවුන්ද නිමියන්ට සල්ලේඛණය කරන ආකාරය ඉතා සරළව දේශනා කරයි. සමාජයේ ජීවත්වන සමහරු හිංසකයෝ වෙති. අපි හිංසකයෝ නොවෙමු. ප්‍රාණඝාත කරන්නන් අතර අපි ප්‍රාණඝාතයෙන් වැලකී සිටිමු. සොරකම් කරන, කාමයන්හි වරදවා හැසිරෙන, බොරු කියන, කේලාම් කියන, පරෑඡ වචන කියන, හිස් වචන කියන, අය අතර අපි එවැනි වැරදි වලින් තොරව ජීවත් වෙමු. දැඩි ලෝභය, ක්‍රෝධය, මිත්‍යාදාෂ්ඨිය ඇති අය අතර අපි එවැනි වැරදි වලින් තොරව ජීවත් වෙමු. මෙහි සඳහන් වන දස අකුසලය කරන්නේ සිතේ කෙළෙස් ඇති අයයි. මේ සල්ලේඛ ප්‍රතිපදාවෙන් එම කෙළෙස් කපා දමන පුද්ගලයාට දස කුසලය සම්පූර්ණ කළ හැක.

චීන මිද්ධය - උද්ධච්චය - විචිකිච්ඡා - බද්ධ වෛරය - ගුණාමකු බව පලාස නම් වූ තමා පහත් තත්වයේ සිටගෙන උසස් පුද්ගලයින් තමා හා සමකර ගැනීම, කපටි බව, මායාකාරී බව, තදගති ඇති බව, මානය, සුවචනය කම, පාපමිත්‍ර සේවනය, ප්‍රමාදය, ශ්‍රද්ධාව නැති කම, පවට බිය නැතිකම, කුසිත බව වැනි දුර්ගුණ ඇති අය අතර අපි එසේ නොවෙමුයි සල්ලේඛණය කළ යුතුයි. ආත්ම වාදය වැනි දැඩි දාෂ්ඨී වාලවල එල්ලී සිටින්නන් අතර එම දාෂ්ඨී වාද වලින් මිදී ජීවත් විය යුතුයි. මෙම සූත්‍රය මෙතෙක් සඳහන් කළ සියළුම නුගුණ පුද්ගලයා පහත් බවට පත් කරන දේය. ඒවා කපා දැමිය යුතුයි. එවිට පුද්ගලයාට උසස් පුද්ගලයෙක් බවට පත්විය හැකිය. මෙම සල්ලේඛණය නම් වූ දුර්ගුණ කපා දමා සමාජය තුළ වර්තමාන පුද්ගලයෙකු බවට පත් වූනොත් ඔහු මේ දිග සසර ගමන නවතා දමා නිවන උදාකර ගනී.

මෙම සූත්‍රය සඳහන් කරන ආකාරයට තම සිත තුළ බල පවත්වන කෙළෙස් කපා දමා පිරිසිදු වීමේදී ඒ කාර්යය තමාගෙන් ආරම්භ කළ යුතුයි. ඒ සඳහා වැදගත් උපමාවක් මෙම සූත්‍රය පෙන්වා දෙයි.

“චුන්දය, පුද්ගලයෙක් තමා ගැඹුරු මඩෙහි එරි සිටගෙන එසේම ගැඹුරු මඩෙහි එරි සිටිනා කෙනෙකු ගොඩ ගනී යයි කීම පිළිගත නොහැක්කකි. තමා ගැඹුරු මඩෙන් ගොඩවී මඩේ එරි සිටිනා කෙනෙකු ගොඩ ගනී යන්න පිළිගත හැක්කකි. චුන්දය තමා නොදැමුනේ, නොහික්මුනේ, කෙළෙස් නැති නොකළේ අන්‍යයා දමනය කරන්නේය, හික්මවන්නේය, කෙළෙස් රහිත කරවන්නේය යන්න පිළිගත නොහැක්කකි. තමා දැමුනේ හික්මුනේ කෙලෙස් නැති කළේ අන්‍යයා දමනය කරන්නේය, හික්මවන්නේය, කෙලෙස් නැති කරන්නේය යන්න පිළිගත හැක්කකි.”

“ සො වත චුන්ද අත්තනා පලිප පලිපනෙනා පරං පලිප පලිපනනං උද්ධරිසස තිති නෙතං ධානං විජ්ජති. සො වත චුන්ද අත්තනා අපලිපපලිපනෙනා පරං පලිප පලිපනනං උද්ධරිසසති ධාන මෙතං විජ්ජති. සො වත චුන්ද අත්තනා අදනො අවිනිතො අපරිනිබ්බතො පරං දමෙසසති විනෙසසති පරිනිබ්බා පෙසසතිති නෙතං ධානං විජ්ජති. සො වත චුන්ද අත්තනා දනො විනිතො පරිනිබ්බතො පරං දමෙසසති විනෙසසති පරිනිබ්බා පෙසසතිති ධාන මෙතං විජ්ජති” (සලෙඛ සූත්‍රය)

මෙම සූත්‍රය දේශනා කොට තථාගතයන් වහන්සේ තම ශිෂ්‍ය චුන්ද නිමියන්ට මතක් කර සිටියේ “චුන්දය මම ඔබට කෙළෙස් කපා දමන ක්‍රමය දේශනා කළෙමි. කෙළෙස් ඉවත්

කරන ක්‍රමය දේශනා කළෙමි. උසස් බවට පත්වීමේ ක්‍රමය දේශනා කළෙමි. කෙළෙස් නිවීමේ ක්‍රමය දේශනා කළෙමි." යනුවෙනි. බුදුන්වහන්සේ තම ශ්‍රාවක චුන්ද කිමියන් ඇතුළුව සමස්ථ ප්‍රජාවටම සිහිපත් කරන්නේ "චුන්දය ශ්‍රාවකයින්ට හිතවත්වූ අනුකම්පා කරන්නා වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ විසින් අනුකම්පා සිතින් යමක් කටයුතු ද මා විසින් එය ඔබලාට කරන ලදී. චුන්දය ගස්මුල් ජනයා නැති ශුන්‍යාගාර වැනි තැන් ඇත. ධ්‍යාන වඩන්න පමා නොවන්න, පමාවී පසුව ශෝක නොවන්න. මේ ඔබලාට මාගේ අනුශාසනාවයි" අද වස් පුර පසළොස්වක පොහොය දින සිල් සමාදන්ව සිටින වැඩිහිටියකි, කුඩා දරුවකි, ඔබට මග පෙන්වන ගරු හිමිවරුනි, මේ සඳහම් පණිවිඩය කියවන සියළු පින්වත්නි, සල්ලේබ සූත්‍රය ඉදිරිපත් කරන කෙළෙස් කපා දමා සිත නිවා ගැනීමේ ක්‍රමය හැකි ඉක්මනින් ආරම්භ කරමු.

අප මහ බෝසතාණන් වහන්සේ සුමේධ තාපසව සිටි අවස්ථාව ගැන සිහිපත් කරගනිමු. තමා තරුණ අවධියේම තම දෙමාපියන් අතිමි වූ මේ කුමාරයා, දෙමාපියන්ගෙන් ලැබුණු සියලුම ධනය තම මුදල් පරිහරණය කරන භාණ්ඩාගාරකතූමාට පවරා තිස් අතින් පාරට බැස්සේ එම වස්තුවට තිබූ ලෝභකම කපා දැමූ නිසායි. තණ්හාවෙන් යුක්තව එම වස්තුව පරිහරණය කළා නම් මඩෙන් ගොඩවීමට නොහැකිය. ඒ නිසා මේ දහම් පණිවිඩය ලියන මමත් මෙය කියවන ඔබ හැමදෙනාමත් මඩේ එරි සිටිනා බව සිතට ගත යුතුයි. එසේ මඩේ එරි සිටිනා අපි කෙසේ නම් මඩේ එරි සිටිනා ඔබව ගොඩ ගනිමුද? මෙය ඉතාම වැදගත් කාලෝචිත ප්‍රශ්නයකි. මෙම ප්‍රශ්නයට කාලෝචිත පිළිතුරක් දුන් අපවත් වී වදාල අතිපූජ්‍ය මඩිහේ පඤ්ඤාසීන මහනාහිමියන් නිතරම ප්‍රකාශ කළේ "මිනිසා නොහදා රටක් හදන්නට බැරිය. මිනිසාත් හදාගෙන රටත් හදමු" යන්නයි. එම වැදගත් ප්‍රකාශය තුළ ඇත්තේ අප මේ කථා කරන සල්ලේබ ප්‍රතිපදාවයි. ඒ නිසා මේ ගැන සිහිමට කාලය එළඹී තිබේ.

දරුවන් හඳුනා වඩන දෙමාපියවරුනි, ඔබ මුලින්ම මෙම ප්‍රතිපදාව ආරම්භ කළ යුතුයි. කුඩා දරුවන් ඔබ දුවන තරඟකාරී වැඩ පිළිවෙලින් මුදාගත යුතුයි. තරඟය මුලින්ම කපා දැමිය යුත්තේ දෙමාපියන්ගේ ජීවිත තුළිනි. ඊට පසුව දරුවන්ගේ ජීවිත තුළින් මේ තරඟය ඉවත් කළ යුතුයි. නොබෝදා ලෝක ළමා දිනය හා වැඩිහිටි දිනය සැමරූ බව අපි දනිමු. එදා 5 ශ්‍රේණියේ ශිෂ්‍යත්ව විභාගයේ ප්‍රතිඵල නිකුත් කෙරිණි. මේ පිළිබඳ තොරතුරු ඇසෙන විට පෙනී යන්නේ අපේ බොහෝ දෙමාපියන් මඩේ එරි සිටිනා බවයි. එක් තැනක තම කුඩා දියණිය ගෙදරින් පන්නා දමා ඇත. තවත් සමහර දෙමාපියන් තම දරුවන්ට විවිධ හිංසා පීඩා පමුණුවා ඇත. තමා යන තරඟයට දරුවන් එකතු කර ගැනීමට බැර වූ මඩේ එරි සිටින දෙමාපියන්ගේ තත්වය එයයි. නමුත් බුදු දහමේ එන තරඟකාරී නොවීමේ ගුණය හඳුනාගත් බොහෝ දෙමාපියවරු තම දරුවන් සැනසෙන ආකාරයට ක්‍රියා කොට ඇත. "පුතේ ඔය ලකුණු ටික අපට හොඳටම ඇති. පුතා බය වෙන්න එපා" යයි කී දෙමාපියන් කොතෙක් අප අතර සිටීද, ඔවුන් මේ සූත්‍රයට අනුව මඩෙන් ගොඩවූ අය හැටියට දැක්විය හැක්කේ තරඟය නැමැති දුර්ගුණය කපා දමා ඇති බැවිනි.

බොද්ධ අධ්‍යාපනය තුළ ක්‍රියාත්මක වන දහම් පාසල් අධ්‍යාපනය ගැනද මෙහිදී යමක් සඳහන් කළ යුතුයි. දහම් පාසල් දරුවන්ට හැම වර්ෂයකම තරඟ වලට මුහුණ දීමට සිදුවෙයි. නූතනයේ දහම් පාසල් තරඟ යන වචනය වෙනුවට නිපුණතා යන වචනය යොදා ගෙන තිබේ. කොයි වචනයෙනුත් කෙරෙන්නේ එකම දේය. මේ සඳහා රජය වර්ෂයකට විශාල මුදලක් වියදම් කරයි. මේ තරඟය මුලින්ම පටන්ගත්තේ දහම් පාසල තුළිනි. දහම් පාසලේ දරුවන් සීල, සමාධි, ප්‍රඥා වශයෙන් කොටස් තුනකට බෙදයි. ගුරුවරුන්ද එම නිවාස වලට බෙදයි. දැන් සීල දරුවන් හා සීල ගුරුවරුන් සමාධි දරුවන් හා ගුරුවරුන් සමග උරණව කටයුතු කරති. සමාධි දරුවන් හා ගුරුවරුන් ප්‍රඥා දරුවන් හා ගුරුවරුන් සමග උරණව කටයුතු කරති. දැන් සිදුවී ඇත්තේ කුමක්ද? දහම් පාසල තුළ වෛරය, පළිගැනීම, ඊර්ෂ්‍යාව - එකිනෙකා පරයා ඉදිරියට යාම වැනි දුර්ගුණ ඉදිරිපත් වීමකි.

සල්ලේබ සූත්‍රයට අනුව මේවා දහම් පාසල් ගුරු සිසු දෙපක්ෂයේම ජීවිත වලින් කපා දැමිය යුතු දුර්ගුණයෝයි. මුලදී ප්‍රාදේශීය වශයෙන් තරඟ පවත්වා පසුව දිස්ත්‍රික් තරඟ පවත්වති. අන්තිමේදී සමස්ථ ලංකා තරඟ පවත්වති. මේ හැම තරඟයකින්ම පුද්ගලයා වන්නේ එකිනෙකා පරයා ඉදිරියට යාමේ දුර්ගුණයකි. ඒ නිසා මේ පිළිබඳව යමක් කළ හැකි අය ඉදිරිපත් වී දහම් පාසල් අධ්‍යාපනය තුළින් තරඟය කපා දැමිය යුතුයි. මේ පිළිබඳ මධ්‍යස්ථ මතධාරී ස්වාමීන් වහන්සේලා රජයට කරුණු ඉදිරිපත් කොට, ඇත. ඒවා ක්‍රියාත්මක කොට තරඟය කපා දැමීම රජයේ වගකීම වේ.

පැවිදි ජීවිත අරභෙන බැලවත් අද බොහෝ දෙනා මඩේ වර් ඇති බව පෙනේ. පැවිදි අය හැටියට අප සියලුම දෙනාගේ පියා බුදුරජාණන් වහන්සේය. එම නිසා උපදෙස් දී ඇත්තේ "සකෙ පෙතතිකෙ විසයෙවරත" යනුවෙන් තමාගේ පියාගේ විෂය තුළ හැසිරෙන්න කියයි. නමුත් අද බොහෝ පැවිද්දන්ට පීතෘ විෂය අමතක වී ඇත. 2013 ඔක්තෝබර් 06 වෙනි ඉරිදා රිච්ට් පත්‍රයේ "ගොවිතැන් කරන කැටයම් කපන බුද්ධ පුත්‍රයාණෝ" යනුවෙන් ලිපියක් පළවී තිබුණි. පද්දවල ධම්ම විමල නම් හික්ෂුවක් ගැන එහි තොරතුරු සටහන්වී තිබුණි. ඒ හිමියන් අඳුනා ඇඳ තිබුණි. සිවුර පොරවා නැත. එක් අතක දැකැත්තකි. හිස මත ඇති ගොයම් වක අනෙක් අතින් අල්ලා සිටී. තවත් ඡායාරූපයක ඒ හිමියන් ගොයම් කපති. නෙලුණා සිල්වා, ඒ. රණසිංහ යන අය මේ ලිපිය පලකර තිබුණි. බෞද්ධ හික්ෂුවක් කළ යුතු දේද මේ. ඔවුන් ඒ ලිපිය අවසන් කරන්නේද මෙසේය.

" පද්දවල ධම්ම විමල හිමියෝ කියනා ලෙසටම නොව උන්වහන්සේ සිය ආදර්ශයෙන්ම ඔප්පු කර ඇති ලෙසට කසාවතේ වගකීම බණ දේශනා කරමින් සිය දායක පිරිස යහමඟ යැවීමට නොවේ. යහපත් ජීවිතයක් ගොඩනගා ගැනීමට සිය දායකයින්ට ආදර්ශයක් වීමය. කැත්තට උදැල්ලට පමණක් නොව මයින හමටද, ගල් කටුවටද එකසේ දැන හුරුකරගත් මේ සිත් සවි ඇති උනන්දුව ඇත්නම් කළ නොහැක්කක් නැති බව සිතන මේ බුදුපුතු සැබෑම ප්‍රශංසනීය නොවේදැයි සිතමින් අපි ශ්‍රී නැදුන් විභාරයෙන් පිටත් වීමු."

මේ ලේඛකයින්ට මතක් කළ යුතු වන්නේ බෞද්ධ හික්ෂුවකගේ ජීවිතයෙන් කපා දැමිය යුතු ගොවිතැන ඔබලා විසින් ප්‍රශංසා කොට තිබීම බලවත් වරදක් බවයි. බුදුන් වහන්සේ දේශනාකොට ඇත්තේ නිරන්තරයෙන්ම සිවිපසයෙන් උපස්ථාන කරන ගිහියන්ට ධර්මයෙන් සංග්‍රහ කළ යුතු බවයි.

මේ සූත්‍රයට අනුව ගිහි පැවිදි අපි සියලු දෙනාම අපේ ජීවිත වල තිබෙන දුර්ගුණ කපා දමා යහපත් ගතිගුණ ඇති කරගෙන ඉහළ තත්වකට පත්වීමට අධිෂ්ඨාන කර ගනිමු. මුලින්ම මම යහපත් පුද්ගලයෙක් වී සමාජය යහපත් පුද්ගලයින් බවට පත් කරවමු. අපි මඩෙන් ගොඩවී අන් අයත් මඩෙන් ගොඩට ගනිමු.

තෙරුවන් සරණයි... !